

DATOS IDENTIFICATIVOS

O español de América e o español no mundo

Materia	O español de América e o español no mundo			
Código	V01G160V01703			
Titulación	Grao en Estudos de Galego e Español			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Quilis Sanz, María José			
Profesorado	Quilis Sanz, María José			
Correo-e	mjquilis@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	Realizárase o estudo do español fóra da Península Ibérica. Levado primeiro polos xudeus tras a súa expulsión, chegou a América despois a Filipinas e en África (Guinea).			

Competencias

Código	
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
C5	Dispoñer dos coñecementos necesarios para a comprensión, análise, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento dos recursos lingüísticos e literarios para o futuro profesional
C7	Participar en debates e actividades de grupo, e organizalos desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico con respecto ás posicións alleas e á tolerancia cara á diversidade social e cultural que se expresa nas linguas e literaturas en cuestión.
D2	Que o alumnado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou a súa vocación dunha forma profesional, e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
D3	Que o alumnado teña a capacidade de reunir e interpretar os datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre os temas destacados de índole social, científica ou ética.
D4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Os estudantes han de ter a capacidade suficiente para interpretar todos os datos que se porán á súa disposición nas caracterizacións do español de América, Filipinas e Guinea Ecuatorial. Isto dará lugar a que emitan xuízos sobre temas de índole científica e social.	A3	C7	D4
Ao analizar as características lingüísticas de cada unha das variedades *diatópicas, que adquiriu o español noutras áreas xeográficas fose da Península, o estudante desenvolverá habilidades de capacidade de aprendizaxe para un futuro proxecto de investigación no que terán alto grao de autonomía	A5	C5 C7	D3
Unha vez realizado o coñecemento lingüístico do español de América e no mundo, o alumno ha de ser capaz de argumentar os temas e os textos obxecto de estudo reunindo datos e probas cos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñibles.		C7	D2

Contidos

Tema

1. A expansión da lingua española no mundo.	1.1. O problema da comunicación cos naturais. Os intérpretes. 1.2. A pluralidade lingüística de Filipinas. 1.3. A aprendizaxe das linguas indíxenas. 1.4. As linguas xerais de América. 1.5. A expansión cultural. 1.6. Antonio de *Nebrija en América. 1.7. a expansión e o retroceso da lingua española en Filipinas. 1.8. A lingua española en África. 1.8.1. A lingua española no Norte de África. 1.8.2. A lingua española en Guinea Ecuatorial.
2. Caracterización lingüística do español de América.	2.1. O *vocalismo. *Dialectalismos *vocálicos *hispanoamericanos. 2.2. O *consonantismo 2.3. A *Morfosintaxis 2.4. O léxico.
3. A Lingua española no Extremo Oriente	3.1. Introducción histórica. 3.2. As linguas autóctonas filipinas. 3.3. A influencia do español sobre as linguas indíxenas filipinas: 3.3.1. Nivel *fonológico e *fonético 3.3.2. Nivel *gramatical 3.3.3. Nivel léxico
4. A Lingua española en África.	4.1. A pronuncia do español falado en Guinea Ecuatorial. 4.2. Trazos *gramaticales do español de Guinea Ecuatorial. 4.3. O léxico en Guinea Ecuatorial

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	4	18	22
Sesión maxistral	28	0	28
Estudos/actividades previos	0	8	8
Traballos de aula	12	0	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	24	28
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	10	10
Observación sistemática	0	20	20
Probas de autoavaliación	0	22	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	Os alumnos terán que realizar un traballo tutelado polo profesor. Este realizarase ao longo do curso, para que o estudante vaia desenvolvendo os coñecementos adquiridos. O traballo tutelado consistirá na análise lingüística dun fragmento oral ou escrito en leste han de estudar os niveis *fonético, *morfosintático e léxico. Previamente ao traballo tutelado, o alumno realizará exercicios prácticos dos temas da materia.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto de estudo.
Estudos/actividades previos	previamente ao traballo tutelado, o alumno ten que realizar anteriormente exercicios prácticos da materia impartida.
Traballos de aula	Desenvolveremos na aula como hai que abordar a análise práctica dos temas dados na teoría. O alumno despois realizará prácticas tanto na aula como con exercicios que ha de entregar ao profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A profesora fará un seguimento continuado, tanto nas *tutorías como na aula, para observar a evolución do alumnado e resolver as dúbidas que este teña nos problemas prácticos e e execución de tarefas reais.
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A profesora fará un seguimento continuado, tanto nas *tutorías como na aula, para observar a evolución do alumnado e resolver as dúbidas que este teña nos problemas prácticos e e execución de tarefas reais.

Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas. A profesora fará un seguimento continuado, tanto nas *tutorías como na aula, para observar a evolución do alumnado e resolver as dúbidas que este teña nos problemas prácticos e a execución de tarefas reais.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Traballos tutelados	Esta tarefa consistirá na análise lingüística dun fragmento oral ou transcrito onde se estudarán a fonética, a *morfosintaxis e o léxico de leste. Obterá o 60% da nota. Resultado se aprendizaxe: os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes. Aprender a desenvolver un traballo empírico de investigación. O traballo coa nota máis alta porque lles permite a resolución de problemas dentro da súa área de estudo	70	A3	C5	D2
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valorarase cun 10% a participación e implicación dos alumnos nos textos que se analizarán, resolvendo o problema lingüísticos que se expoñan. Estes exercicios a *I tratar do español no tres continentes propicia un desenvolvemento de actividades onde se desenvolve o pensamento autónomo crítico pero respectuoso coa diversidade social e cultural que se expresan nos fragmentos que se comentarán	30		C5 C7	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que desexen acollerse á avaliación continua. Deberán realizar e entregar o traballo tutelado o 11 de Xaneiro de 2016. Non se admitirá ningún traballo despois da data establecida. Para a exposición dos estudos e actividades previos tomarase unha decisión entre o alumnado e o profesor, pois dependerá do ritmo que teña o grupo na comprensión da materia. Unha vez fixadas as datas de exposición non se admitirán cambios e o traballo terá que ser entregados na data establecida. Os alumnos estranxeiros de intercambio (Erasmus, *Sócrates...) seguirán os mesmos sistemas de avaliación que os alumnos propios.. Deberán ter un dominio alto de español con coñecementos de fonética *morfosintaxis e léxico do español. O alumnado que non cumpra os requisitos da avaliación continua, quen opte pola *evaluación única e na 2ª edición das actas, realizarán un único exame na data oficial establecida pola Facultade en xullo.. Este consistirá nun exame sobre a materia dada e presentada no programa da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Alvar, Manuel, **Manual de dialectología hispánica. Tomo I: El español de América**, Ariel,
 Canfield, D. L., **El español de América**, Crítica,
 Fontanella de Weimberg, M.B., **El español de América**, MAPFRE,
 Kany, Ch, **Sintaxis hispanoamericana**, Gredos,
 Kany, Ch., **Samántica hispanoamericana**, Aguilar,
 Lipski, J., **El español de América**, Cátedra,
 López Morales, H, **La aventura del español en América**, Espasa,
 Moreno de Alba, J., **Introducción al español americano**, Arco/Libros,
 Quilis, A., **La lengua española en cuatro mundos**, MAPFRE,
 Quilis, A. y Casado-Fresnillo, C., **La lengua española en Filipinas**, C.S.I.C.,
 Quilis, A. y Casado-Fresnillo, C., **La lengua española en Guinea Ecuatorial**, U.N.E.D.,
 Vaquero de Ramírez, M., **El español de América. I Pronunciación. II Morfología y léxico.**, Arco/Libros,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dialectoloxía do galego/V01G160V01914
 Lingüística, comunicación e cognición/V01G160V01905

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Gramática española III/V01G160V01701
 Gramática galega III/V01G160V01801

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fonética e fonoloxía do español/V01G160V01504
 Fonética e fonoloxía do galego/V01G160V01604